

Talousarvion 2027 ja
taloussuunnitelman 2028-2029
laadintaohjeet

Sisällys

1.	JOHDANTO.....	3
2.	KAUPUNKISTRATEGIA.....	3
3.	VUODEN 2027 TALOUSARVION LAADINNAN YLEISET JA TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	4
3.1.	Paimion kaupungin taloudellinen tilanne	4
3.2.	Väestö	4
3.3.	Talousarvion kehys ja toimintakatetavoite	4
3.4.	Verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet)	5
3.5.	Suunnitelmavuosien 2028-2029 valmistelu.....	7
4.	TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUKSEN LAATIMINEN	7
4.1.	Aikataulu	7
4.2.	Talousarvion laadinta ja sitovuustasot	7
4.3.	Taloussuunnittelun ohjelmat ja rakenne	8
4.4.	Toimintatuotot	8
4.5.	Palkkamäärärajojen suunnittelu	9
4.6.	Muut kustannukset.....	9
4.8.	Investoinnit	11
4.9.	Yhteenveto	11
5.	TYTÄRYHTEISÖT	12
6.	LISÄTIEDOT JA MAHDOLLISET MUUTOKSET	12

1. JOHDANTO

Kuntalain 110§ edellyttää, että valtuusto hyväksyy vuoden 2026 loppuun mennessä kunnalle vuoden 2027 talousarvion. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma vuosille 2027–2029.

Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Lautakuntien on käsiteltävä taloussuunnitelmaehdotuksensa lokakuun alkuun 2026 mennessä. Aikatauluehdotuksen mukaan kaupunginhallitus käsittelee talousarvioita 28.10.2026 kokouksessaan ja tekee ehdotuksensa talousarvioksi 4.11.2026. Talousarvio käsitellään valtuustossa 11.11.2026. Vuoden 2027 kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosentit päätetään kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa samoissa kokouksissa. Veroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle 17.11.2026 mennessä.

Hallintosäännön 58§:n mukaan kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Kaupunginhallituksen talousarvion laadintaohje muodostaa siten johtavia viranhaltijoita sitovan ohjeen talousarvion 2027 laadinnassa. Talousarvioesityksen tulee sisältää lautakunnan asettamien tavoitteiden edellyttämät, mahdollisimman realistisesti arvioidut määrärahat. Muutokset palvelutarpeessa ja yleisessä kustannuskehityksessä on otettava huomioon ja perusteltava. Määrärahojen vähennysten tulee perustua konkreettisiin, mahdollisimman yksityiskohtaisiin suunnitelmiin siitä, miten taloudellinen tavoite saavutetaan.

2. KAUPUNKISTRATEGIA

Kuntalaki edellyttää, että talousarvio- ja suunnitelma laaditaan siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan (110 §). Talousarviossa ja suunnitelmassa hyväksytään kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman tulee olla tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvion laadinnan lähtökohtana on Paimion kaupungin 2027 – 2030 strategia, joka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 3.6.2026, ja talousarvio valmistellaan uuden strategian mukaisesti.

Strategiassa keskeiseksi ja ensimmäiseksi aalloksi, tavoitteeksi valikoitui talouden tasapaino ja arkijärki. Strategiassa mainittuja toimenpiteitä tasapainon saavuttamiseksi ovat mm. säästö- ja tehostusideat, prosessien sujuvoittamisoperaatio ja dokumenttien yksinkertaistus, roolien/työtehtävien katselmukset ja sijaisjärjestelyt, palveluiden ja projektien analysointi ja priorisointi, palveluverkon ja rakennuskannan katselmus sekä tiedolla johtamisen kehittäminen.

Lautakuntien talousarvioesityksissä määritellään konkreettiset tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit, joilla lautakunnan valitsemat strategiset tavoitteet saavutetaan.

3. VUODEN 2027 TALOUSARVION LAADINNAN YLEISET JA TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

3.1. Paimion kaupungin taloudellinen tilanne

Paimion tilikauden 2025 tulos oli 1,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Se oli hieman parempi (100t€) kuin alkuperäinen talousarvio ja 734t€ parempi kuin muutettu talousarvioon, mutta 1,5milj. euroa heikompi kuin 2024. Merkittävimpana tekijänä oli toimintakulujen kasvussa TE-uudistus. Verotulot junnasivat paikallaan, korkomenot laskivat lainamäärän kasvusta huolimatta, koska korkotasoa laski. Vuoden 2025 tulos vähensi taseen kertynyttä ylijäämää, jota tilinpäätöksessä on 13,7 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa noin 68,6 miljoonaa euroa, jossa kasvua oli noin 7 miljoonaa euroa vuodesta 2024. Lainakanta per asukas oli vuoden 2025 lopussa noin 6 064 euroa. Vuoden 2026 talousarviossa alijäämä on noin 1,3 miljoonaa euroa. Talousarvion laadintaohjetta valmisteltaessa vuoden 2026 talousarviossa pysyminen vaatii tiukkaa talouskuria loppuvuodelle.

3.2. Väestö

Paimion kaupungin asukasmäärä vuoden 2025 lopussa oli 11278, kasvua vuoteen 2024 oli 51 asukasta. Alkuvuoden 2026 aikana asukasmäärä on vähentynyt 23 asukkaalla. Talousarvion laadintaohjeessa väestöennusteena käytetään noin 50 asukkaan (+0,4%) vuotuista kasvua, joka vastaa pidemmän aikavälin keskimääräistä kasvua.

2024	11227
2025	11278
04.2026	11255
tp2026	11300
2027	11350
2028	11400
2029	11450

3.3. Talousarvion kehys ja toimintakatetavoite

Aikaisemmista laadintaohjeista poiketen esitetään, että kaupunginhallitus asettaa vuoden 2027 talousarvion toimintakatetavoitteeksi enintään -35,0 milj. euroa.

Lautakuntien tulee laatia talousarvioesityksensä siten, että kaupungin yhteenlaskettu toimintakate pysyy asetetun tavoitteen sisällä.

Mikäli lautakunnan esitys ylittää sille asetetun kehyksen, tulee ylitys perustella erikseen sekä esittää vaihtoehtoiset toimenpiteet, joilla ylitys voidaan kattaa.

Lautakuntien tulee esittää talousarvion yhteydessä konkreettiset talouden tasapainottamistoimenpiteet sekä niiden euromääräiset vaikutukset.

Toimintakate	tp2025	tam2026	tavoite toimintakate 2027	muutos vrt.tp25	muutos vrt.tam26
Keskusvaaliltk	21 258		6 337	-70,2 %	#JAKO/0!
Tarkastusltk	35 710	35 809	35 572	-0,4 %	-0,7 %
Kaupunginhallitus	5 391 069	5 855 994	5 458 039	1,2 %	-6,8 % *
Koulutusltk	22 955 327	23 305 781	23 010 797	0,2 %	-1,3 %
Hyvinvointilautakunta	1 767 414	1 680 955	1 717 742	-2,8 %	2,2 %
Tekninen lautakunta	4 027 283	4 232 007	4 110 191	2,1 %	-2,9 %
Ympäristölautakunta	659 727	727 068	661 321	0,2 %	-9,0 % **
	34 857 787	35 837 614	35 000 000	0,4 %	-2,3 %

Lautakuntien tavoitetoimintakate on laskettu vuoden 2025 tilinpäätöksen perusteella ja siinä huomioitu seuraavat toiminnalliset muutokset:

Keskusvaalilautakunta

- Eduskuntavaalit järjestetään vuonna 2027

Kaupunginhallitus

- Nuorten paja toiminnan siirtyminen hyvinvointilautakunnalta kaupunginhallitukselle

Hyvinvointilautakunta

- Nuorten paja toiminnan siirtyminen hyvinvointilautakunnalta kaupunginhallitukselle

Tekninen lautakunta

- 2026 tehdyt talousarviomuutokset johtuen kaupunginhallituksen 3.12.2025 päätöksestä olla yhtiöittämättä sotekiinteistöjä ja ruoka- ja siivouspalvelukilpailutuksen lopputulemaa.

*Kaupunginhallitus

- vuoden 2027 tavoitetoimintakatteessa ei ole huomioitu 2026 kasvaneita TE-kustannuksia, (erityisesti kunnan osuus työmarkkinatuesta) eikä tilapäisen suojelun piirissä olevien laskennallisten korvausten loppumista.

** Ympäristölautakunta

- vuoden 2027 tavoitetoimintakatteessa ei ole huomioitu 2026 toiminnallisia muutoksia.

3.4. Verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet)

Raamilaskelman 2027 veroennuste perustuu Kuntaliiton ennusteisiin. Viimeisin käytettävissä oleva verotuloennuste on päivitetty toukokuussa 2026, jonka mukaan vuoden 2027 verotilitykset olisivat 28,0 miljoonaa euroa nykyisillä veroprosenteilla. Ennuste on 0,7 miljoonaa euroa korkeampi kuin vuoden 2026 arvio. Valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton toukokuun 2026 ennakkollisten laskelmien perusteella.

Taulukossa verotilitysten historiaa ja arviota tulevasta nykyisillä veroprosenteilla.

1000 euroa	tp 2024	tp2025	ta 2026	enn 2026	ta 2027	ts2028	ts2029
Tulovero	21 545	21 508	22 800	23 246	23 800	24 700	25 700
Yhteisövero	1 334	1 371	1 400	1 553	1 610	1 700	1 760
Kiinteistövero**	2 659	2 590	2 700	2 528	2 650	2 650	2 650
	25 537	25 469	26 900	27 327	28 060	29 050	30 110
muutos 1000€	-1 132	-69	1 363	427	733	990	1 060
muutos%	-4,2 %	-0,3 %	5,3 %	1,6 %	2,7 %	3,5 %	3,6 %
	vt. tp 2023		vt. ed.v	vt. ta 2025	vt. ed.v	vt. ed.v	vt. ed.v

Kunnallisveroprosentin korotuksen vaikutus

verolaji	muutos	vaikutus 1. vuosi	vaikutus 2.v ->
Kunnallisvero	0,10 %	270 000 €	310 000 €
Kunnallisvero	0,20 %	540 000 €	630 000 €
Kunnallisvero	0,50 %	1 340 000 €	1 570 000 €

Kiinteistöverot 2026 ja korotusten vaikutus

kiinteistön käyttötarkoitus	Verotusarvot (€)	Kiinteistövero 2026 (ennakkotieto)		0,1%- yksikköä
		%	euroa	euroa
vakituinen asunto	290 499 930	0,45 %	1 307 250	290 500
muu kuin vak.asunto	5 294 940	1,20 %	63 539	5 295
yleinen kv (rakennus)	67 074 526	1,10 %	737 820	67 075
yleinen kv (maapohja)	39 070 381	1,30 %	507 917	39 070
rakentamaton rakennuspaikka	1 164 888	3,00 %	34 947	1 165
Kaikki yhteensä	403 104 665		2 651 472	

Valtionosuudet

	1 000 €	2024	2025	ta 2026 tot	2026	ta 2027	ts28-29
Peruspalv. vo ilman tasauksia		5 308	6 970	7 193	7 230	6 917	6 917
Verotuloihin perust. vo-tasaus		2 375	2 366	2 894	2 846	2 404	2 404
Veromenetysten korvaukset		1 574	770	753	704	906	906
Opetus-ja kultt.t. muut vo:t		672	623	436	278	278	278
yhteensä		9 929	10 729	11 276	11 059	10 505	10 505

3.5. Suunnitelmavuosien 2028-2029 valmistelu

Taloussuunnitelmavuosien valmistelu tehdään keskitetysti talousjohdon toimesta yhteistyössä toimialojen kanssa. Taloussuunnitelmavuosien luvut viedään talousarvionkirjaan keskitetysti taloushallinnon toimesta.

4. TALOUSARVIO- JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUKSEN LAATIMINEN

4.1. Aikataulu

Päiväys	Sisäinen valmistelu	Toimielin käsittely
10.6.2026		kaupunginhallitus hyväksyy aikataulun ja laadintaohjeen
14.8.2026	toimialojen esitykset kiinteistöinvestoinneista tekniselle johtajalle	
elokuun loppu - syyskuun alku		mahdolliset lautakuntien iltakoulut
2.10.2026	lautakuntien luvut järjestelmässä, sarake suljetaan	lautakunnat käsittelevät talousarvionsa
6.10.2026		valtuuston iltakoulu (lautakuntien ehdotukset yhteensä)
12.10.2026	sisäiset hinnat (hallinto- ja kiinteistöpalvelut)	
20.10.2026	kj-käsittelyt käyty	
23.10.2026	kj:n lehdistö-info	
23.10.2026	kaupunginhallituksen esityslistan julkaisu	
28.10.2026		kaupunginhallituksen ta-käsittely ja esitys vero%:sta (koko päivän kokous)
4.11.2026		tarvittaessa khall käsittely jatkuu
11.11.2026		valtuuston ta-käsittely & veroprosenttien vahvistaminen
marras- joulutammikuu		lautakuntien käyttösuunnitelmat, ml. ostolaskujen hyväksyjät

4.2. Talousarvion laadinta ja sitovuustasot

Talousarvio ja taloussuunnitelma valmistellaan lautakunnittain ja esitetään kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tulosaluetasoisena. Tulot ja menot esitetään kokonaisuutena. Sitovuustasot päätetään talousarviota hyväksyessä.

Vuoden 2026 talousarvion käyttötalouden sitovuustasot ovat seuraavat:

tarkastus- lautakunta	keskus- vaaliitk	kaupungin- hallitus	koulutusitk	hyvinvointitk	tekninen itk	ympäristö- itk
		konsernijohto- hallintopalvelut	hallinto	kirjasto- ja kulttuuripalvelut	hallinto	
		maaseutu- palvelut	varhaiskasvatus	Paimion opisto	infrapalvelut	
		työvoima- palvelut	perusopetus	nuoriso- ja liikuntapalvelut, hyte-palvelut	kiinteistö- palvelut	
			toisen asteen koulutus			
Valtuustoa sitova taso						

Niillä lautakunnille, joilla on useita tehtäviä, on talousarvio sitova tulosalueetasolla. Yllä olevassa kaaviossa on kuvattu valtuustoa sitovat tasot. Kaupunginhallitus voi lautakunnan esityksestä suorittaa tulosalueiden välisiä määräraha muutoksia edellyttäen, että se ei aiheuta muutoksia lautakunnan saamien määrärahojen kokonaissummaan. Määrärahaan liittyvät meno- ja tulonerät ovat sitovia.

Poikkeuksena edellä mainitusta sitovuusperiaatteesta nettomääräraha on myönnetty hyvinvointilautakunnalle. Lisäksi nettositovuus koskee kaupunginhallituksen alaista työvoimapalveluiden tulosaluetta ja tietohallinnon kustannuspaikkaa.

Investointiosassa määrärahat ovat sitovia kustannuspaikkatasolla. Kustannuspaikkatason alapuolella esitetyt yksityiskohtaisemmat erittelyt ovat luonteeltaan perusteluita ja alustavia käyttösuunnitelmia.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa esitetään tulosalueittain strategiasta johdetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia.

4.3. Taloussuunnittelun ohjelmat ja rakenne

Hallintokunnat budjetoivat talousarvioehdotuksensa tili- ja kustannuspaikkakohtaisesti taloushallinnon Unit4-ohjelmaan.

Lautakunnat laativat vuoden 2027 talousarvioehdotusdokumentit sähköiseen talousarviokirjaan.

Investointiesitykset laaditaan myös sähköiseen talousarviokirjan pohjiin. Taloushallinto lisää nämä sähköiseen talousarviokirjaan toimialojen toimittamien tietojen perusteella.

Talousarvion teknisestä laadinnasta (lukujen syöttö taloussuunnitteluohjelmaan ja talousarviokirjan kirjoituksesta) on erilliset ohjeet intrassa.

4.4. Toimintatuotot

Ulkoiset toimintatuotot budjetoidaan toimialoilla parhaan arvion mukaisesti ja toimialojen on varmistettava taksojen oikea taso. **Toimintatuottojen kasvuprosentille ei anneta numeraalista tavoitetta, vaan toimintakatetavoite ohjaa.**

4.5. Palkkamäärärajojen suunnittelu

Paimion kaupungin henkilöstötyötä ja päätöksentekoa ohjaa kaupunkistrategia. Paimion kaupungin tavoite on järjestää kustannustehokkaat ja laadukkaat palvelut kaupunkilaisille. Henkilöstön määrän kasvattamisen sijaan tulee erityisesti tutkia mahdollisuuksia lisätä sähköisiä palveluja ja nostaa tuottavuutta esimerkiksi arvioimalla uudelleen toimintojen järjestämistapoja toimialojen sisällä, toimialojen välillä tai kuntayhteistyöllä.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 2028 asti. Palkankorotukset ovat tiedossa keväällä 2025 solmitun sopimuksen perusteella.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat voimassa 1.5.2025 – 29.2.2028. Ratkaisun perusteella tulevat palkankorotukset, kehittämisohjelman erät mukaan lukien ovat 1.4.2027 2,8% ja 1.10.2028 1,0%. Henkilösivukuluprosenttien arvioidaan olevan olennaisesti samalla tasolla kuin aiempina vuosina.

1.4.2027 voimaan tulevan 2,8%:n palkankorotuksen laskennallinen vaikutus 2027 (9kk) on 2,1%. Kuntatyönantajan palkoista maksettavat sosiaalivakuutusmaksut lisätään keskitetysti palkkoihin taloussuunnitteluohjelmassa (Unit4).

4.6. Muut kustannukset

Kaikkien lautakuntien tulee tarkastella kriittisesti omia toimintojaan ja perusteellisesti pohtia, miten lakisääteisiä palveluja voidaan tuottaa nykyistä tehokkaammin ja taloudellisemmin. Tulee myös pohtia, miten suhtaudutaan ei-lakisääteisten palveluiden tuottamiseen. Kaikkien palveluiden osalta on mietittävä millä laatutasolla niitä tuotetaan.

Muiden kustannusten (palveluiden ostot, aineet, tarvikkeet, tavarat, avustukset ja muut toimintakulut) osalle ei anneta erillistä kasvu- tai vähennysprosenttia. Vuoden 2026 inflaation arvioidaan olevan 2% ja 2027 1,4%. (Kuntaliitto)

4.7. Sisäiset erät ja keskitetysti budjetoitavat ulkoiset erät

Tilavuokrat

Kiinteistöpalvelut budjetoitavat kiinteistöjen ulkoiset kustannukset keskitetysti.

Tilojen kustannukset veloitetaan sisäisinä erinä jakautuen ylläpitovuokriin (tili 4822 ylläpitovuokra, sisältää sähkö, lämmitys, vesi, puhtaanapito, kiinteistönhuolto, -hallinto yms) ja pääomavuokriin (tili 4821 pääomavuokraosuus, sisältää poistot). Kiinteistöpalvelut varaavat talousarvioon ulkoiset vuokratulot, mikäli toimialalla tulee tarve tilojen vuokraamiselle, tulee olla yhteydessä kiinteistöpäällikköön. Taloushallinto syöttää sisäiset erät.

Tietohallinto

Tietohallinnon kustannukset jaetaan palvelujen tuotteistuksen mukaan.

Tietohallinto budjetoitavat toimialojen ict-laite- ja yleisohjelmistojen kustannukset keskitetysti toimialojen ilmoittamien tarpeiden mukaan ja kustannukset jaetaan käytön (tuotteistus) perusteella toimialoille (tili 4343 tietotekniikkapalvelut). **Jatkossa tietohallinto budjetoitavat myös monitoimilaitteet (kopiokoneet) ja ne veloitetaan sisäisenä tuotteistuksen perusteella. Hallintokuntien ei tarvitse enää budjetoida ko. määrärahaa.**

Tietohallinto hankkii ICT-laitteet pääsääntöisesti leasingrahoituksella.

Toimialojen budjetoivat omassa käytössä pääosin olevat järjestelmät (esim. Daisy, Louhi, Unit) ao. toiminnon kustannuspaikalle.

AURA-käsikirjan mukaisesti henkilöstöhallinnon kustannukset jaetaan kokonaisuudessaan toimialoille ja tasataan tilikauden lopuksi.

Henkilöstöhallinto ja työterveys

Henkilöstöhallinnon kustannukset budjetoidaan keskitetysti ja jaetaan kustannuspaikoille palvelusuhteiden määrän suhteessa sisäisinä toimistokuluina (tili 4341 toimistopalvelut, littera 4320 henkilöstöpalvelut)

Palkanlaskentaan liittyvät lisätyöt veloitetaan toteutuneiden laskutusten mukaisesti kustannuspaikkakohtaisesti vuonna 2027.

AURA-käsikirjan mukaisesti henkilöstöhallinnon ja työterveyshuollon kustannukset jaetaan kokonaisuudessaan toimialoille ja tasataan tilikauden lopuksi.

Työterveyshuollon, ePassin (100€/hlö/v) ja henkilöstön hyvinvointiin ja tyhy-toimintaan 50 euroa/henkilö budjetoidaan keskitetysti henkilöstöhallinnon toimesta.

Taloushallinto

Taloushallinnon kustannukset jaetaan ostolaskujen tiliöintirivien mukaan (tili 4341 toimistopalvelut, littera 4319 Laskentapalvelut) . AURA-käsikirjan mukaisesti taloushallinnon kustannukset jaetaan kokonaisuudessaan toimialoille ja tasataan tilikauden lopuksi.

Taloushallintoon liittyvät erillislaskutukset (esim Tilikunta) veloitetaan toteutuneiden laskutusten mukaisesti kustannuspaikkakohtaisesti vuonna 2027.

Palvelupiste

Palvelupisteen ja puhelinvaihteen kustannukset jaetaan vaihteenalaisten puhelinliittymien suhteessa mukaan (tili 4341 toimistopalvelut, littera 4322 virastopalvelut). AURA-käsikirjan mukaisesti palvelupisteen kustannukset jaetaan kokonaisuudessaan toimialoille ja tasataan tilikauden lopuksi.

Tasausmaksu

Kevan tasausmaksu (tili 4110 eläkevakuutusmaksu) budjetoidaan viimeisimmän valmistuneen tilinpäätöksen toimintakulujen suhteessa keskitetysti taloushallinnon toimesta. Kevan arvio 2027 tasausmaksusta on 560 000 euroa. Vuoden 2026 vahvistettu tasausmaksu on 545 628 euroa.

Poistot

Vuoden 2027 poistot arvioidaan olevan 3,9 milj. euroa, vuoden 2026 poistot ovat reilun 3,6 milj.euroa. Poistot budjetoidaan keskitetysti taloushallinnon toimesta. Poistot ovat lähivuosina korkeimmillaan, koska takana on suuret kiinteistöinvestoinnit, joissa kylläkin on pitkät poistoajat sekä uusien rakennusten kalustehankinnat, joissa poistoajat ovat lyhyet ja poistot suhteellisen suuret.

4.8. Investoinnit

Voimassa olevassa investointiohjelmassa vuoden 2027 bruttoinvestoinnit ovat 4,1 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 4,0 milj. euroa, samoin suunnitelmavuosien 2028-2030 investoinnit ovat keskimäärin 4 milj. euroa vuodessa. Uusiin hankkeisiin suunnitelmakaudella 2028 – 2031 tulee suhtautua erittäin kriittisesti.

Toimialojen tulee ilmoittaa ehdotukset kiinteistöinvestoinneista tekniselle johtajalle 14.8.2026 mennessä.

Investoinnin arvonlisäveroton raja on 10.000 euroa. Sitä pienemmät hankinnat tulevat käyttötalousosaan. Investointeja ovat vain sellaiset hankinnat, joiden osalta arvioidaan, että se tuottaa kaupungille tuottoja tai sillä on arvoa kaupungin palvelutuotannossa useamman tilikauden ajan. Investointeja ovat menot, jotka parantavat kohteen tulon- tai palveluntuottamiskykyä alkuperäistä suuremmaksi (taloudellinen pitoaika, tuotantokapasiteetti kasvaa, suoritteiden laatu parantuu tai tuotantoprosessin kustannukset vähentyvät). Omaisuuden arvon säilyttävä korjaus ja huolto ovat käyttötaloudessa huomioitavaa menoa.

Investointeja suunniteltaessa on muistettava ottaa huomioon myös investoinnin vaikutukset käyttötalouteen: esimerkiksi vähentääkö investointi käyttötalouden menoja aikaisempaan verrattuna, mahdolliset väistötilat.

Lautakuntien tulee hyväksyä irtaimisto- ja kalustoinvestoinnit talousarvion käsittelyn yhteydessä. Investointi suunnitelma laadintaan viidelle vuodelle ta2027 – ts 2028 -2031. Investoinnit esitetään talousarviokirjassa Investointiosassa lautakunta-tulosaluekohtaisesti.

4.9. Yhteenveto

Kun huomioidaan laadintaohjeessa selostettu näyttää vuoden 2027 talousarvio ja vuosien 2028-2029 taloussuunnitelma seuraavanlaiselta:

	1 000 €	tp2025	tam2026	enn 2026	ta 2027*	ts 2028	ts 2029
ulkoiset toimintatulot		6 643	5 831	5 403	6 000	6 174	6 353
ulkoiset toimintakulut		-41 466	-41 668	-42 407	-41 000	-41 582	-42 414
toimintakate		-34 823	-35 838	-37 004	-35 000	-35 409	-36 061
verotulot		25 469	26 900	27 327	28 050	29 106	30 133
valtionosuudet*		10 729	11 276	11 059	10 505	10 505	10 505
korko- & muut rah.tulot		876	870	870	870	870	870
korko- & muut rah.menot		-893	-1 105	-950	-1 000	-1 100	-1 200
vuosikate		1 357	2 103	1 301	3 425	3 972	4 247
suunnitelmapoistot		-3 359	-3 494	-3 641	-3 890	-3 890	-3 890
satunnaiset erät/tp-kirjaukset		84	84	84	84	84	84
tilikauden tulos		-1 918	-1 307	-2 256	-381	166	441
 Kumalatiivinen yli-/alijäämä		 13 679	 12 372	 11 423	 11 042	 11 208	 11 649

5. TYTÄRYHTEISÖT

Kuntalaki (110§) korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarviossa tulee ottaa myös huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tulee esittää näitä ohjeita soveltaen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka tukevat kaupunkistrategiaa. Konserniohjeen mukaan kaupunginjohtaja neuvottelee talousarvion valmistelun yhteydessä konserniyhteisöjen johdon kanssa tulevan vuoden tavoitteista. Talousarvion käsittelyn ja hyväksymisen yhteydessä määritellään yhteisön tavoitteet sekä toimintaa ja taloutta kuvaavat tunnusluvut. Tavoitteiden tulee olla talousarviokauteen sidottuja ja mitattavia.

Konserniyhtiöt toimittavat talousarvionsa hallintojohtajalle kaupunginhallituksen hyväksymän aikataulun mukaisesti.

Lisätietoja talousarvion ja -suunnitelman laadinnasta saa tarvittaessa vt.kaupunginjohtaja Nina-Mari Turpelalta ja hallintojohtaja Jaana Hölsöltä.

6. LISÄTIEDOT JA MAHDOLLISET MUUTOKSET

Lisätietoja ja -ohjeistuksia saa hallintojohtaja Jaana Hölsöltä ja taloussuunnittelija Pirkko Tahvanaiselta.

Mikäli laadinnan teknisiin ohjeisiin tulee muutoksia tai tarkennuksia, ne tiedotetaan toimialojen talousvastaaville hallintojohtajan ohjeiden mukaisesti.